

R E S P O N S O R V M
C L A R I S S I M I A C C E L E -
berrimi I. V. consultissimi

D. T I B E R I I D E C I A N I
Vtinensis, Comitis Lateranensis,
E Q V I T I S S P L E N D I D I S S I M I :

A C O L I M J N F L O R I D I S S I M O O M N I V M E V R O -
pe Gymnasio Patauino Iuris Cesarei, in prima sede manu-
tina, ordinarij interpretis,

Volumen Tertium.

Responsa planè omnibus tum in foro, tum in scholis versantibus, apprimè
conducibilia, nec minus necessaria.

Accessit præterea Index rerum omnium, locorumq; insignium locupletissimus.

C V M P R I V I L E G I I S .

V E N E T I I S . M D C I I .

Apud Vassallinum.

H. L. V. 1610. Q. Mod. T. I.

D. TIBERII DECIANI²

IVRIS CONSULTI UTINENSIS¹²

CELEBERRIMI,¹³

ET IN PATAVINO GYMNASIO IVRIS CIVILIS¹⁴

matutinis horis primarij interpretis,¹⁵

RESPONSORVM

Volumen Tertium.¹⁶

ARGUMENTVM.

**Facta donatione, an incontinenti pos-
sunt addi conditiones.**

**Filiatio quomodo dicatur probata fi-
lij adulterini.**

**Primogenitura an possit constitui per
testatorem, & ad eam admitti adulte-
rinus legitimatus.**

S V M M A R I T V M.

- 1 Legatum sive donatio facta familiae intelligitur facta gra-
datum, id est secundum ordinem successivam.
- 2 Filiatio probatur, si quis sit difficultis probabilitatis, quando quis
filius aucterius vel filius legitimus et naturalis, et per alias
conjecturas de quibus in consil.
- 3 Filius naturalis dicitur de familia patris, et precipue si fuerit
legitimatus.
- 4 Legitimatus dicitur de agnatione, neque amplius est in famis,
neque turpis persona, et sub n. 139.
- 5 Allegans se plam debet si probare, maxime quando questione
est ei mors circa filiationem.
*Et non tantum debet probare filiationem, verum etiam et
legitimatus, et non sequ.*
- 6 Filius naturalis non est de domo neque de familia patris.
- 7 Donatio facta familiae comprehendit canum illorum, qui sunt
nati de legitima matrimonio.
- Legitimus enim per subsequens matrimonium non compre-
hendetur sub dispositione loquente de filii legitimis, et
ex legitimo matrimonio natis.
- 8 Legitimus non dicitur legamus descendens.
- 9 Donatio potest fieri cum pena apposita contravenienti, ne ea
der aiure suo.
- Et quid si nos fuerit apposita, an subintelligatur.
- 10 Et an requiratur scolaria.
- 11 Verba exprimata in priuatione intelligentur ijsi iure, etiam
si sunt facta temporis.
- 12 Protrahit, aderit, donat, denotat ipso iure.
- 13 Testator vel donator si prohibeat contravenienti voluntati
sua, et indeat in testamento de contravenienti voluntate
vel de quocunque.
- 14 Inserit quia vel exclusam iuris agentis ipso iure semper
appositi potest.
- 15 Filiatio non probatur per solam unius patrem.
- Et as per alios auctoritas concessum.
- 16 Dubitans ignorantis equiparatur, maxime cum de facili non
possit certiorari.
- 17 Legatum factum amore Dei, dicitur factum pietatis gratia,
et est pium, et sub n. 48.
- 18 Legatum fieri potest familiae, et valet, et si fuerit factum
mediante contractum donationis erit irrevocabile.
- Donatio perfecta causa sit valetis.
- Quid si non fuerit sequuta traditio.
- 19 Possessio tam naturalis, quam cindit traditione dicitur, quando
prae traditionem factum fuit constitutum de precario
monane possidente.
- Et quid operetur talis possessio.
- 20 Donatio facta interueniente stipulatione ad eam perficien-
dam, quantum valeat.
- 21 Donatio facta cum iuramento acquiritur etiam absentia.
- 22 Donatio facta cum iuramento acquiritur etiam absentia.
- 23 Donatio acquiratur non natis.
- 24 Mezarius potest stipulari, pro absentibus, et nondum natis,
aut concepsis.
- 25 Pater potest ad libitum sumum de bonis suis disponere etiam
abutendo, et in praeiudicium filiorum suorum, renderendo
bona, et precium in mari praeciendo.
- 26 Donatio potest regulari secundare voluntatem donantis.
- 27 Dilectio, tamen sine copula eius non natura.
- 28 Dilectio, sub, eius non natura.
- 29 Dispositio facta sua conditione non potest locum habere nisi
prius observatis conditionibus.
- 30 Testa, et conventiones, seu conditiones in contractu in con-
tinenti apposita dicitur partes contractus, primo dicuntur
inesse ipsi contractui.
- 31 Donatur seu alias respondet, si referat se ad parta, coddones et
leges inferius describantur, pacta ita, seu conditiones, ad quas
referat uti relata sensentur, et in ipsa donatione, secundum
dispositione referente, id est in ipsam partem referente.
- 32 Clausula, non ultra, apposita in aliqua dispositione, demat
annimo abesse voluntatem disponentis, si alter fiat.
- 33 Reservatio fructuum contulit donationem omnium honorum.
- 34 Donator qui sibi reservavit facultatem disponendi de fructu-
bus et distribuendi, ut sibi visum fuerit, quemodo intel-
ligatur.
- 35 Donator potest donare proprietatem honorum familiae, et
legem dare distributioni fructuum dictorum honorum in
per mortem suam, et ad beneficium eiuscunque ipse do-
luerit.
- Quid si in vita declarasset modum distributionis, et distribu-
tores, au panitero possit, et omnia mutare, ihed.
- 36 Contractus unus si haec contemplatione alterius, et perinde
ac si unico contextu, et eodem instanti et in unico con-
tractu ambo celebrari suissent, ideo ut uno non obseruato
alii quoque non sit obseruandus.